

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

ОБЛАСТЕН КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО ФИЗИКА – 24.02.2013 г.

ТЕМА ЗА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА – VII КЛАС

Задача 1. Електрическа верига – 10 точки

Електрическа верига включва източник с напрежение U , два последователно свързани резистора с електрични съпротивления съответно R_1 и R_2 и амперметър. Амперметърът измерва ток $I = 1$ А. Когато волтметър се включи към резистора 1, той показва напрежение $U_1 = 5$ V. Когато волтметърът се включи към резистора 2, той показва напрежение $U_2 = 4$ V.

- а) Начертайте схема на електрическата верига с включен волтметър към резистора 1.
- б) На колко ома е равно електричното съпротивление R_1 ?
- в) На колко ома е равно електричното съпротивление R_2 ?
- г) Колко е напрежението U на източника?

Задача 2. Свързване тип “звезда” – 10 точки

Три резистора с електрични съпротивления съответно r_A , r_B и r_C са свързани така, че единият им край е общ (тази точка е т. O), а другите им краища (съответно точки A , B и C) образуват равнобедрен триъгълник ABC . Така т. O е центърът на триъгълника. Такъв тип свързване се нарича “звезда”.

- а) Нарисувайте схемата на свързване на съпротивленията.
- б) Нека електричните съпротивления r_A , r_B и r_C са равни съответно на 1 Ω , 2 Ω и 3 Ω . Какво е съпротивлението R_{AB} между точките A и B ? Намерете R_{BC} и R_{AC} между съответните точки от триъгълника ABC ?
- в) Нека три други неизвестни съпротивления r_A , r_B и r_C са свързани по същия начин. Тогава съпротивленията R_{AB} , R_{BC} и R_{AC} между върховете на триъгълника ABC са съответно 8 Ω , 8 Ω и 9 Ω . Намерете съпротивленията r_A , r_B и r_C ?

Задача 3. Стартер и акумулатор – 10 точки

Всеки автомобил има акумулатор и стартер. Стартерът е устройство, което служи за начално задвижване на двигателя (за “запалване”). Акумулаторът има напрежение $U = 12$ V. Електричното съпротивление на проводниците, свързващи акумулатора и стартера, е $R = 0,01$ Ω . То може да се представи като един допълнителен резистор във веригата. При включване на стартера токът, който тече през него, е 200 А.

- а) Колко е напрежението U_1 върху стартера по време на запалването на двигателя?
- б) Каква електрична мощност P консумира стартерът по време на запалването?
- в) Акумулаторите имат още една характеристика – максималното количество електричен заряд, което може да протече във веригата преди акумулаторът да се разрежи, т.е. да се “изтощи” напълно. Обикновено тази стойност не се дава в кулони (C), а в ампер-часове (A.h). За акумулатора, който използваме, тази стойност е 50 A.h. Ако се опитваме да “запалим” колата, включвайки стартера за интервали от по 10 s всеки, а тя упорито “не пали”, намерете колко опита N можем да направим преди акумулаторът да се изтощи напълно?